

สิทธิมนุษยชนกับการพัฒนา

ปฏิญญาว่าด้วยสิทธิในการพัฒนา

แนวทางปฏิบัติและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

เอกสารลำดับที่ 6

แนวทางปฏิบัติและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

เอกสารลำดับที่ 6

สิทธิมนุษยชนกับการพัฒนา

ปฏิญญาว่าด้วยสิทธิในการพัฒนา

สิทธิมนุษยชนกับการพัฒนา

ปฏิญญาว่าด้วยสิทธิในการพัฒนา

ผู้แปล

นางสาวปิยบุษ ฐิติพัฒน์:

บรรณาธิการ

นางสาวอังฉรา ฉายากุล

ISBN

974-91878-0-3

จัดพิมพ์โดย

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

422 ถ.พญาไท (เชิงสะพานหัวช้าง) เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

โทรศัพท์ 0-2219-2953 โทรสาร 0-2219-2940

สายด่วนร้องเรียน 1377

พิมพ์ครั้งที่ 1

จำนวน 5,000 เล่ม กันยายน พ.ศ. 2546

คำนำ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้ถือกำเนิดจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้บัญญัติอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไว้หลายประการ โดยมีอำนาจหน้าที่ด้านต่างประเทศที่สำคัญคือ การส่งเสริมการเคารพและการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชน ทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ การตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรืออันไม่เป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี

องค์การสหประชาชาติเป็นต้นกำเนิดสำคัญในการกำหนดมาตรฐานสากลด้านสิทธิมนุษยชนต่างๆ ทั้งในรูปแบบที่เป็นกฎหมายระหว่างประเทศซึ่งรัฐมีพันธกรณีต้องปฏิบัติตาม และแนวทางในเรื่องอื่นๆ ที่ประชาคมระหว่างประเทศเห็นพ้องว่ารัฐสมาชิกควรได้นำไปพิจารณาประยุกต์ใช้ภายในประเทศ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) จึงได้จัดทำเอกสารชุดแนวทางปฏิบัติและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่และกระตุ้นให้มีการนำมาตราฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศมาใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในประเทศให้มีความเข้มแข็งขึ้น

เอกสารแนวทางปฏิบัติและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ลำดับที่ 6 เรื่อง "สิทธิมนุษยชนกับการพัฒนา" ได้สรุปความเป็นมาเกี่ยวกับการพัฒนาในมุมมองสิทธิมนุษยชน รวมทั้งได้แปล "ปฏิญญาว่าด้วยสิทธิในการพัฒนา" ซึ่งสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติได้รับรองตั้งแต่ พ.ศ. 2529 โดยมีสาระสำคัญคือ การพัฒนาที่มีความสัมพันธ์กับการเคารพสิทธิมนุษยชนที่จะต้องให้ประชาชนทุกคนมีส่วนร่วมให้การสนับสนุนและได้รับประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเป็นธรรม เพื่อมุ่งให้การพัฒนาลงผลต่อความอยู่ดีกินดีอย่างยั่งยืน เกิดการพัฒนาศักยภาพและทางเลือกให้กับบุคคลทุกคน ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ในหมวดแผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ก็ได้กำหนดเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่เคารพต่อสิทธิของประชาชนและมีความเป็นธรรมไว้ในหลายมาตรา

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติหวังว่า หนังสือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงานด้านสิทธิมนุษยชนทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ตลอดจนภาคประชาสังคม ในการนำมาตราฐานสิทธิมนุษยชนซึ่งเป็นมาตรฐานสากลที่ยอมรับกันทั่วโลกนำมาสร้างเสริมให้เกิดการเคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ในสังคมไทยต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กันยายน 2546

สิทธิมนุษยชนกับการพัฒนา

เกริ่นนำ

องค์การสหประชาชาติได้ให้ความสำคัญถึงความสัมพันธ์ระหว่างสิทธิมนุษยชนกับการพัฒนามากกว่าครึ่งศตวรรษนับตั้งแต่มีการก่อตั้ง โดยในกฎบัตรสหประชาชาติได้กล่าวถึงการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนในทุกสาขา การดำเนินงานขององค์กรซึ่งรวมถึงการพัฒนา สิทธิในการพัฒนาเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานที่มีรากฐานจากทั้งกฎบัตรสหประชาชาติ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมือง และสิทธิทางการเมือง และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ในปี ค.ศ.1986 สหประชาชาติได้รับรองปฏิญญาว่าด้วยสิทธิในการพัฒนาว่าเป็นสิทธิมนุษยชนประเภทหนึ่ง โดยในปฏิญญานี้ได้ระบุถึงสิทธิในการพัฒนาว่าเป็น "สิทธิมนุษยชนด้านหนึ่งที่ไม่อาจเพิกถอนได้ ด้วยเหตุว่ามนุษย์ทุกคนและประชาชาติทั้งปวงมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมให้การสนับสนุนและได้รับประโยชน์จากการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมือง ที่สิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานทั้งปวงได้รับการตระหนักอย่างสมบูรณ์"

ต่อมาเมื่อปี ค.ศ. 1993 ในการประชุมระดับโลกว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (World Conference on Human Rights) ณ กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย ก็ได้มีการยืนยันเป็นฉันทามติให้สิทธิในการพัฒนาเป็นสิทธิสากลที่ไม่อาจเพิกถอนได้ และเป็นส่วนหนึ่งของสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน

อะไรคือการพัฒนาในมุมมองสิทธิมนุษยชน?

แนวทางการพัฒนาโดยใช้สิทธิเป็นฐานตามคำจำกัดความข้อ 1 ของปฏิญญาว่าด้วยสิทธิในการพัฒนานั้นมองว่า สิทธิในการพัฒนาเป็นกระบวนการที่ครอบคลุม ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาให้เกิดความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนและปัจเจกบุคคลทุกคนอย่างต่อเนื่อง บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างแข็งขันอิสระ และมีความหมายรวมถึงการได้รับการกระจายผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นธรรม

ดังนั้น การพัฒนาจึงมีมนุษย์เป็นศูนย์กลาง โดยมีได้มุ่งแต่เพียงความเจริญของด้านเศรษฐกิจเท่านั้น แต่เกี่ยวข้องถึงการกระจายผลประโยชน์ที่เท่าเทียมกัน และการเพิ่มศักยภาพและทางเลือกให้กับมนุษย์ทุกคน สิทธิในการพัฒนายังให้ความสำคัญอย่างมากกับการลดความยากจน คำนึงถึงผู้หญิงให้มีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา การพึ่งพาตนเอง สิทธิในการกำหนดเจตจำนงของประชาชนและรัฐบาล รวมถึงการปกป้องสิทธิต่างๆ ของชนพื้นเมืองดั้งเดิม

สถานภาพของการพัฒนาโดยใช้สิทธิเป็นฐานในปัจจุบัน

แม้ว่าจะมีการยอมรับว่าสิทธิในการพัฒนาเป็นสิทธิประเภทหนึ่ง แต่ในปัจจุบันการพัฒนาโดยใช้สิทธิเป็นฐานยังคงมีแนวทางที่หลากหลาย แม้จะมีความเห็นพ้องถึงองค์ประกอบพื้นฐานบางประการก็ตาม สำนักงานข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ จึงได้ดำเนินกิจกรรมหาแนวทางสำหรับการปฏิบัติที่ชัดเจน กลไกต่างๆ ภายใต้ระบบสหประชาชาติ เช่น องค์การแรงงานระหว่างประเทศ โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) กองทุนเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) ต่างดำเนินกิจกรรมภายใต้อาณัติ โดยมุ่งให้เกิดการพัฒนาโดยใช้สิทธิเป็นฐาน รวมทั้งได้มีการจัดตั้งคณะทำงานเปิดว่าด้วยสิทธิในการพัฒนา และผู้เชี่ยวชาญว่าด้วยสิทธิในการพัฒนาภายใต้กรอบการดำเนินงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ

สิทธิในการพัฒนาเป็นกระบวนการที่ครอบคลุมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาให้เกิดความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนและปัจเจกบุคคลทุกคนอย่างดั่งเนื้อเดียวกัน บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมในการพัฒนา อย่างแข็งขัน อิสระ และมีความหมายรวมถึงการได้รับการกระจายผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นธรรม

คณะกรรมการว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งเป็นคณะกรรมการประจำกิตติระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของสหประชาชาติ เห็นว่าความร่วมมือในการพัฒนานั้น ควรจะมีการประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาควรได้มีการฝึกอบรมให้เข้าใจในเรื่องสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ พันธกรณีระหว่างประเทศในเรื่องสิทธิมนุษยชนควรต้องได้รับการคำนึงถึงในทุกขั้นตอนของโครงการพัฒนา นับตั้งแต่การประเมินความจำเป็นและความเป็นไปได้ของโครงการ การกำหนดโครงการ การพัฒนาโครงการ ตลอดไปจนถึงการติดตามและประเมินผล

คณะกรรมการว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เห็นว่าความร่วมมือในการพัฒนานั้นควรจะมีการประเมินผลกระทบด้านสิทธิมนุษยชน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาควรได้มีการฝึกอบรมให้เข้าใจในเรื่องสิทธิมนุษยชน

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิในการพัฒนา

รับรองโดยข้อมติที่ 128 ของการประชุมสมัชชาใหญ่สหประชาชาติ สมัยที่ 41
เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม ค.ศ. 1986

สมัชชาใหญ่สหประชาชาติ

คำนึงถึง วัตถุประสงค์และหลักการของกฎบัตรสหประชาชาติที่มุ่งให้การสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อแก้ปัญหาระหว่างประเทศในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม หรือมนุษยธรรม ให้สำเร็จผลและช่วยส่งเสริม กระตุ้น ให้เกิดการเคารพสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานแก่ทุกคนโดยปราศจากการแบ่งแยกทางเชื้อชาติ เพศ ภาษา และศาสนา

ตระหนักว่า การพัฒนาเป็นกระบวนการการที่ครอบคลุมอย่างกว้างขวาง ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและการเมือง ซึ่งมุ่งให้เกิดการปรับปรุงความเป็นอยู่ที่ดีของประชากรทั้งปวงและปัจเจกบุคคลทุกคนอย่างต่อเนื่องบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน อิสระ และมีความหมาย และในการได้รับการกระจายผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นธรรม

พิจารณาว่า บทบัญญัติของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนกำหนดให้ทุกคนมีสิทธิที่จะมีระเบียบทางสังคม และระเบียบระหว่างประเทศ ที่สิทธิและเสรีภาพต่างๆ ที่กำหนดไว้ในปฏิญญาสามารถบรรลุได้อย่างสมบูรณ์

ระลึกถึง บทบัญญัติของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง

ระลึกต่อไปถึง ความตกลง อนุสัญญา ข้อมติ ข้อเสนอแนะและตราสารอื่นๆ ของสหประชาชาติ และทบวงชำนาญพิเศษต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอย่างผสมผสานระหว่างมนุษย์ ความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคม และการพัฒนาของประเทศชาติทั้งปวง รวมถึงตราสารที่เกี่ยวข้องกับการปลดปล่อยจากการเป็นอาณานิคม การป้องกันการเลือกปฏิบัติ การเคารพและปฏิบัติตามสิทธิมนุษยชน และเสรีภาพขั้นพื้นฐาน การชำระไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงปลอดภัยระหว่างประเทศ และการส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือฉันมิตรระหว่างรัฐที่สอดคล้องกับกฎบัตรสหประชาชาติ

ระลึกถึง สิทธิของมนุษย์ทุกคนในการกำหนดเจตจำนง ด้วยเหตุผลว่าบุคคลย่อมมีสิทธิอย่างอิสระในการกำหนดสถานภาพทางการเมือง และการดำเนินตามการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของตน

ระลึกด้วยถึง สิทธิของประชาชาติในการใช้อธิปไตยอย่างสมบูรณ์และเต็มที่เหนือความมั่งคั่งและทรัพยากรทางธรรมชาติของตน โดยเป็นไปตามบทบัญญัติของกติการะหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนทั้งสองฉบับ

Declaration on the Right to Development

Adopted by General Assembly resolution 41/128 of 4 December 1986

The General Assembly,

Bearing in mind the purposes and principles of the Charter of the United Nations relating to the achievement of international cooperation in solving international problems of an economic, social, cultural or humanitarian nature, and in promoting and encouraging respect for human rights and fundamental freedoms for all without distinction as to race, sex, language or religion,

Recognizing that development is a comprehensive economic, social, cultural and political process, which aims at the constant improvement of the well-being of the entire population and of all individuals on the basis of their active, free and meaningful participation in development and in the fair distribution of benefits resulting therefrom,

Considering that under the provisions of the Universal Declaration of Human Rights everyone is entitled to a social and international order in which the rights and freedoms set forth in that Declaration can be fully realized,

Recalling the provisions of the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights and of the International Covenant on Civil and Political Rights,

Recalling further the relevant agreements, conventions, resolutions, recommendations and other instruments of the United Nations and its specialized agencies concerning the integral development of the human being, economic and social progress and development of all peoples, including those instruments concerning decolonization, the prevention of discrimination, respect for and observance of, human rights and fundamental freedoms, the maintenance of international peace and security and the further promotion of friendly relations and co-operation among States in accordance with the Charter,

Recalling the right of peoples to self-determination, by virtue of which they have the right freely to determine their political status and to pursue their economic, social and cultural development,

Recalling also the right of peoples to exercise, subject to the relevant provisions of both International Covenants on Human Rights, full and complete sovereignty over all their natural wealth and resources,

คำนึงถึง พันธกรณีของรัฐตามกฎหมายบัตรสหประชาชาติในการส่งเสริมการเคารพและปฏิบัติตามสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานที่เป็นสากลสำหรับทุกคน โดยปราศจากความแตกต่างใดๆ เช่น เชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมืองหรืออื่นใด กำเนิดแห่งสัญชาติและสังคม ทรัพย์สิน สถานะในการเกิดหรืออื่นใด

พิจารณาว่า การจัดการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างกว้างขวางและรุนแรงต่อประชาชนที่ทั้งปวงและมนุษย์ทุกคนจากลัทธิจักรวรรดินิยม จากลัทธิจักรวรรดินิยมสมัยใหม่ จากการเหยียดผิว การเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ และการเหยียดเชื้อชาติในทุกรูปแบบ จากการครอบงำและรุกรานของต่างชาติ จากการรุกรานและคุกคามต่ออธิปไตย ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของรัฐ และบูรณภาพแห่งดินแดน รวมทั้งจากการขู่คุกคามในการก่อสงคราม จะนำมาซึ่งสถานการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาของมวลมนุษยชาติส่วนใหญ่

หวังใยว่า อุปสรรคร้ายแรงที่มีอยู่ต่อการพัฒนา รวมถึงการที่มนุษย์และประชาชนที่ทั้งปวงจะบรรลุในสิ่งประสงค์ได้อย่างสมบูรณ์ เกิดจากการปฏิเสธสิทธิพลเมือง การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และพิจารณาว่า สิทธิมนุษยชนที่ทั้งปวงและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน เป็นสิ่งที่ไม่อาจแบ่งแยกได้และพึ่งพากัน และพิจารณาว่า เมื่อส่งเสริมการพัฒนาจะต้องให้ความสำคัญอย่างเท่าเทียมและเร่งด่วน ให้มีการอนุวัติการส่งเสริมและการคุ้มครองสิทธิพลเมือง การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และพิจารณาว่าการส่งเสริมการเคารพ รวมทั้งการอุปโภคสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานบางประการ ไม่สามารถใช้อ้างเป็นเหตุในการละเมิดสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานอื่นๆ ได้

พิจารณาว่า สันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศเป็นปัจจัยที่สำคัญในการบรรลุถึงสิทธิในการพัฒนา

ยืนยันอีกครั้ง ถึงความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดระหว่างการลดอาวุธและการพัฒนา ความก้าวหน้าในการลดอาวุธจะส่งเสริมการพัฒนาอย่างยิ่ง และทรัพยากรที่ได้รับจากมาตรการลดอาวุธควรมานำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ และสังคม รวมถึงความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนที่ทั้งปวง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศที่กำลังพัฒนา

ตระหนักว่า มนุษย์เป็นศูนย์กลางในกระบวนการพัฒนา ดังนั้น นโยบายการพัฒนาควรให้มนุษย์เป็นผู้มีส่วนรวมและได้รับผลประโยชน์หลักในการพัฒนา

ตระหนักว่า การสร้างสภาพการณ์ที่เอื้อต่อการพัฒนาของประชาชนและปัจเจกบุคคลทุกคนเป็นความรับผิดชอบเบื้องต้นของรัฐนั้น

Mindful of the obligation of States under the Charter to promote universal respect for and observance of human rights and fundamental freedoms for all without distinction of any kind such as race, colour, sex, language, religion, political or other opinion, national or social origin, property, birth or other status,

Considering that the elimination of the massive and flagrant violations of the human rights of the peoples and individuals affected by situations such as those resulting from colonialism, neo-colonialism, apartheid, all forms of racism and racial discrimination, foreign domination and occupation, aggression and threats against national sovereignty, national unity and territorial integrity and threats of war would contribute to the establishment of circumstances propitious to the development of a great part of mankind,

Concerned at the existence of serious obstacles to development, as well as to the complete fulfilment of human beings and of peoples, constituted, inter alia, by the denial of civil, political, economic, social and cultural rights, and considering that all human rights and fundamental freedoms are indivisible and interdependent and that, in order to promote development, equal attention and urgent consideration should be given to the implementation, promotion and protection of civil, political, economic, social and cultural rights and that, accordingly, the promotion of, respect for and enjoyment of certain human rights and fundamental freedoms cannot justify the denial of other human rights and fundamental freedoms,

Considering that international peace and security are essential elements for the realization of the right to development,

Reaffirming that there is a close relationship between disarmament and development and that progress in the field of disarmament would considerably promote progress in the field of development and that resources released through disarmament measures should be devoted to the economic and social development and well-being of all peoples and, in particular, those of the developing countries,

Recognizing that the human person is the central subject of the development process and that development policy should therefore make the human being the main participant and beneficiary of development,

Recognizing that the creation of conditions favourable to the development of peoples and individuals is the primary responsibility of their States,

รับทราบว่า ความพยายามในระดับระหว่างประเทศที่จะส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนควรดำเนินควบคู่ไปกับความพยายามสร้างระเบียบเศรษฐกิจระหว่างประเทศใหม่

ยืนยันว่า สิทธิในการพัฒนาเป็นสิทธิมนุษยชนประการหนึ่งที่ไม่อาจเพิกถอนได้ และความเท่าเทียมกันของโอกาสในการพัฒนาเป็นเงื่อนไขจำเป็นทั้งของชาติและปัจเจกบุคคลซึ่งประกอบเป็นชาติ

จึงประกาศ ปฏิญญาว่าด้วยสิทธิในการพัฒนา ดังนี้

ข้อ 1

1. สิทธิในการพัฒนาเป็นสิทธิมนุษยชนประการหนึ่งที่ไม่อาจเพิกถอนได้ ด้วยเหตุว่ามนุษย์ทุกคนและประชาชาติทั้งปวง มีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมให้การสนับสนุน และได้รับประโยชน์จากการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมือง ที่สิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานทั้งปวงได้รับการตระหนักอย่างสมบูรณ์

2. สิทธิมนุษยชนในการพัฒนายังหมายถึง รวมถึง การบรรลุถึงสิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเองอย่างเต็มที่ของประชาชาติทั้งปวง อันได้แก่ การใช้สิทธิที่ไม่อาจเพิกถอนได้ในการมีอิทธิพลอย่างสมบูรณ์เหนือความมั่งคั่งและทรัพยากรทางธรรมชาติทั้งปวงของตน โดยเป็นไปตามบทบัญญัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชนทั้งสองฉบับ

ข้อ 2

1. มนุษย์เป็นศูนย์กลางในการพัฒนา และควรเป็นผู้มีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน และเป็นผู้ได้รับประโยชน์จากสิทธิในการพัฒนา

2. มนุษย์ทุกคนมีความรับผิดชอบในการพัฒนา ทั้งโดยลำพังหรือโดยร่วมกับผู้อื่น โดยคำนึงถึงการเคารพสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานอย่างเต็มที่ เช่นเดียวกับหน้าที่ของตนต่อชุมชน ซึ่งเป็นหนทางเดียวที่จะประกันให้มนุษย์บรรลุในสิ่งที่ปรารถนาได้อย่างเสรีและสมบูรณ์ และดังนั้น มนุษย์ควรต้องส่งเสริมและคุ้มครองระเบียบทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ ที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนา

3. รัฐมีสิทธิและหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการพัฒนาแห่งชาติที่เหมาะสม ซึ่งมุ่งให้เกิดการปรับปรุงความเป็นอยู่ที่ดีอย่างต่อเนื่องของประชากรทั้งหมดและปัจเจกบุคคลทั้งปวง บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมที่แข็งขัน อิสระ และมีความหมายในการพัฒนา และในการได้รับการกระจายผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นธรรม

Aware that efforts at the international level to promote and protect human rights should be accompanied by efforts to establish a new international economic order,

Confirming that the right to development is an inalienable human right and that equality of opportunity for development is a prerogative both of nations and of individuals who make up nations,

Proclaims the following Declaration on the Right to Development:

Article 1

1. The right to development is an inalienable human right by virtue of which every human person and all peoples are entitled to participate in, contribute to, and enjoy economic, social, cultural and political development, in which all human rights and fundamental freedoms can be fully realized.

2. The human right to development also implies the full realization of the right of peoples to self-determination, which includes, subject to the relevant provisions of both International Covenants on Human Rights, the exercise of their inalienable right to full sovereignty over all their natural wealth and resources.

Article 2

1. The human person is the central subject of development and should be the active participant and beneficiary of the right to development.

2. All human beings have a responsibility for development, individually and collectively, taking into account the need for full respect for their human rights and fundamental freedoms as well as their duties to the community, which alone can ensure the free and complete fulfilment of the human being, and they should therefore promote and protect an appropriate political, social and economic order for development.

3. States have the right and the duty to formulate appropriate national development policies that aim at the constant improvement of the well-being of the entire population and of all individuals, on the basis of their active, free and meaningful participation in development and in the fair distribution of the benefits resulting therefrom.

ข้อ 3

1. รัฐมีหน้าที่รับผิดชอบในเบื้องต้นในการสร้างสรรค์สภาพที่เอื้ออำนวยให้เกิดการตระหนักถึงสิทธิในการพัฒนาทั้งระดับประเทศและระหว่างประเทศ

2. การบรรลุถึงสิทธิในการพัฒนา จำเป็นต้องมีการเคารพหลักการของกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยความสัมพันธ์และความร่วมมือฉันมิตรระหว่างรัฐที่สอดคล้องกับกฎบัตรสหประชาชาติ

3. รัฐมีหน้าที่ในการประสานความร่วมมือระหว่างกัน เพื่อประกันการพัฒนาและการกำจัดอุปสรรคในการพัฒนา รัฐควรตระหนักถึงสิทธิต่างๆ ของตน และปฏิบัติตามหน้าที่เหล่านั้นเพื่อส่งเสริมระเบียบเศรษฐกิจระหว่างประเทศใหม่ ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของอธิปไตยที่เท่าเทียมกัน การพึ่งพาซึ่งกัน ผลประโยชน์ร่วมกัน และความร่วมมือระหว่างรัฐทั้งปวง รวมถึงการกระตุ้นให้เกิดการเคารพและการบรรลุถึงสิทธิมนุษยชน

ข้อ 4

1. รัฐมีหน้าที่ในการดำเนินขั้นตอน โดยลำพังและโดยร่วมกัน ในการกำหนดนโยบายการพัฒนาระหว่างประเทศ โดยมุ่งให้เกิดการเอื้ออำนวยให้บรรลุสิทธิในการพัฒนาอย่างสมบูรณ์

2. การดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นสิ่งจำเป็นในการสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาอย่างรวดเร็วในประเทศกำลังพัฒนา และเพื่อสนับสนุนความพยายามของประเทศกำลังพัฒนา ความร่วมมือระหว่างประเทศที่มีประสิทธิผลมีความสำคัญในการช่วยประเทศกำลังพัฒนาเหล่านี้ ให้มีวิธีการและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมที่จะให้เกิดความเข้มแข็งในการพัฒนาอย่างครอบคลุม

ข้อ 5

รัฐต้องดำเนินขั้นตอนอย่างเต็มที่ในการขจัดการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างกว้างขวางและรุนแรงของประชาชนทั้งปวงและมนุษย์ทุกคนจากผลกระทบของเหตุการณ์ต่างๆ เช่น นโยบายเหยียดผิว การเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ และการเหยียดเชื้อชาติในทุกรูปแบบ ลัทธิจักรวรรดินิยม การครอบงำ การรุกราน การแทรกแซงจากต่างชาติและการขู่คุกคามต่ออธิปไตยแห่งชาติ เอกภาพของชาติ บูรณภาพแห่งดินแดน สงคราม และการปฏิเสธที่จะรับรองสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนในการกำหนดเจตจำนงของตนเอง

ข้อ 6

1. รัฐทุกรัฐควรให้ความร่วมมือเพื่อส่งเสริม กระตุ้น และเสริมสร้างการเคารพและการปฏิบัติตามสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานทั้งปวงสำหรับทุกคน โดยปราศจากความแตกต่างทางเชื้อชาติ เพศ ภาษา หรือศาสนา

2. สิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานทั้งปวงไม่อาจแบ่งแยกได้และพึ่งพากัน จึงควรให้ความสนใจและการพิจารณาอย่างเร่งด่วนในการอนุวัติ การส่งเสริมและการคุ้มครองสิทธิพลเมือง การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

Article 3

1. States have the primary responsibility for the creation of national and international conditions favourable to the realization of the right to development.

2. The realization of the right to development requires full respect for the principles of international law concerning friendly relations and cooperation among States in accordance with the Charter of the United Nations.

3. States have the duty to co-operate with each other in ensuring development and eliminating obstacles to development. States should realize their rights and fulfil their duties in such a manner as to promote a new international economic order based on sovereign equality, interdependence, mutual interest and co-operation among all States, as well as to encourage the observance and realization of human rights.

Article 4

1. States have the duty to take steps, individually and collectively, to formulate international development policies with a view to facilitating the full realization of the right to development.

2. Sustained action is required to promote more rapid development of developing countries. As a complement to the efforts of developing countries, effective international co-operation is essential in providing these countries with appropriate means and facilities to foster their comprehensive development.

Article 5

States shall take resolute steps to eliminate the massive and flagrant violations of the human rights of peoples and human beings affected by situations such as those resulting from apartheid, all forms of racism and racial discrimination, colonialism, foreign domination and occupation, aggression, foreign interference and threats against national sovereignty, national unity and territorial integrity, threats of war and refusal to recognize the fundamental right of peoples to self-determination.

Article 6

1. All States should cooperate with a view to promoting, encouraging and strengthening universal respect for and observance of all human rights and fundamental freedoms for all without any distinction as to race, sex, language or religion.

2. All human rights and fundamental freedoms are indivisible and interdependent; equal attention and urgent consideration should be given to the implementation, promotion and protection of civil, political, economic, social and cultural rights.

3. รัฐควรดำเนินขั้นตอนในการจัดอุปสรรคต่อการพัฒนา ซึ่งเป็นผลจากการขาดการเคารพสิทธิพลเมือง สิทธิทางการเมือง เช่นเดียวกับสิทธิด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ข้อ 7

รัฐทั้งปวงควรสนับสนุนการสถาปนา การอ้าง และการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ และเพื่อที่บรรลุถึงสิ่งนี้ ควรดำเนินการอย่างเต็มที่เพื่อให้เกิดการลดอาวุธโดยทั่วไปและสมบูรณ์ภายใต้การควบคุมระหว่างประเทศที่มีประสิทธิผล เช่นเดียวกับการประกันว่าทรัพยากรที่มาจากมาตรการลดอาวุธอย่างมีประสิทธิภาพถูกนำไปใช้ในการพัฒนาอย่างครอบคลุม โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา

ข้อ 8

1. รัฐควรดำเนินการใดๆ ที่จำเป็นในระดับประเทศเพื่อให้บรรลุสิทธิในการพัฒนา และต้องประกันในเรื่องของโอกาสที่เท่าเทียมกันสำหรับทุกคนในการเข้าถึงทรัพยากรพื้นฐาน การศึกษา บริการด้านสุขภาพ อาหาร ที่อยู่อาศัย การจ้างงาน และการกระจายรายได้ที่เป็นธรรม ควรดำเนินมาตรการที่มีประสิทธิผลเพื่อประกันว่า ผู้หญิงมีบทบาทที่แข็งขันในกระบวนการพัฒนาและควรมีการปฏิรูปเศรษฐกิจและสังคมที่เหมาะสมเพื่อมุ่งขจัดความอยุติธรรมในสังคมทั้งปวง

2. รัฐควรสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกเรื่อง ในฐานะเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนา และในการบรรลุสิทธิมนุษยชนทั้งปวง

ข้อ 9

1. มติทั้งปวงที่เกี่ยวกับสิทธิในการพัฒนาที่ปรากฏในปฏิญญานี้ ไม่สามารถแบ่งแยกได้และพึ่งพาซึ่งกันและกัน โดยแต่ละมติต้องได้รับการพิจารณาในบริบทโดยรวมทั้งหมด

2. ข้อความใดในปฏิญญานี้ จะตีความในทางขัดแย้งกับวัตถุประสงค์และหลักการขององค์การสหประชาชาติหรือตีความในทำนองให้รัฐ กลุ่มบุคคล หรือบุคคล มีสิทธิในการดำเนินกิจกรรมหรือดำเนินการใดที่มุ่งประสงค์ในการละเมิดสิทธิต่างๆ ที่ปรากฏในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและในกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชนไม่ได้

ข้อ 10

ควรมีการดำเนินขั้นตอนต่างๆ เพื่อประกันการใช้สิทธิอย่างเต็มที่ และการส่งเสริมสิทธิในการพัฒนาอย่างก้าวหน้า รวมถึงการกำหนด การรับรอง และการอนุวัตินโยบายกฎหมาย และมาตรการอื่นใดทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ

3. States should take steps to eliminate obstacles to development resulting from failure to observe civil and political rights, as well as economic, social and cultural rights.

Article 7

All States should promote the establishment, maintenance and strengthening of international peace and security and, to that end, should do their utmost to achieve general and complete disarmament under effective international control, as well as to ensure that the resources released by effective disarmament measures are used for comprehensive development, in particular that of the developing countries.

Article 8

1. States should undertake, at the national level, all necessary measures for the realization of the right to development and shall ensure, inter alia, equality of opportunity for all in their access to basic resources, education, health services, food, housing, employment and the fair distribution of income. Effective measures should be undertaken to ensure that women have an active role in the development process. Appropriate economic and social reforms should be carried out with a view to eradicating all social injustices.

2. States should encourage popular participation in all spheres as an important factor in development and in the full realization of all human rights.

Article 9

1. All the aspects of the right to development set forth in the present Declaration are indivisible and interdependent and each of them should be considered in the context of the whole.

2. Nothing in the present Declaration shall be construed as being contrary to the purposes and principles of the United Nations, or as implying that any State, group or person has a right to engage in any activity or to perform any act aimed at the violation of the rights set forth in the Universal Declaration of Human Rights and in the International Covenants on Human Rights.

Article 10

Steps should be taken to ensure the full exercise and progressive enhancement of the right to development, including the formulation, adoption and implementation of policy, legislative and other measures at the national and international levels.

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
422 ถ.พญาไท (เชิงสะพานหัวช้าง) เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทรศัพท์ 0-2219-2953 โทรสาร 0-2219-2940
Homepage : www.nhrc.or.th สายด่วนร้องเรียน 1377